

мав псевдоніми на всі випадки творчого життя: ліричні вірші він підписував власним іменем, прозу (переважно сатиричну) – як Кость Котко, а сатиричні вірші (байки й епіграми) – як П. Стерня. Тим часом Лебединець використовував псевдо з іншим ініціалом – М. Стерня. Доповідь А. Дибі розкриває літературний контекст творчої праці Василя Симоненка під час роботи в редакції газети “Молодь Черкащини”, зокрема його знайомство та спілкування (1960 – 1963 рр.) з поетом-аматором Володимиром Березинцем. Збереглося два листи В.Симоненка до В.Березинця (від 25 жовтня та 9 листопада 1960 р.), які показують В. Симоненка в його буденній письменницько-журналістській праці й те, наскільки уважно він ставився до молодих авторів, як намагався навчити тому доброму, що вмів і знав сам. Ці лист та свої спогади про ті давні події В. Березинець дарує відділу рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

Завершальною була доповідь Г. Бурлаки про текстологічні аспекти вивчення збірки Василя Стуса “Час творчості”. Аналізуючи наукові видання збірки в 1996 і 2008 роках (у складі багатотомників В. Стуса), дослідниця розповіла про особливе місце збірки у спадщині поета, про її композицію та джерела тексту, про різні авторські правки. Хоча варіативність поезії В. Стуса вже досліджувалася літературознавцями, з текстологічного погляду це питання залишається невивченим. Наведені виразні й красномовні приклади поетичних пошуків Стуса ще раз продемонстрували, як багато говорить про творця його рукопис. Після доповіді Г. Бурлаки учасники читали висловили думки із приводу подібності текстологічних проблем творчості В. Стуса і Т. Шевченка: обом письменникам властива програмова варіативність поезії, яку часто неможливо звести до догматичної “останньої волі” автора і подати у формі “канонічного” тексту. Сучасні текстологи й видавці міркують на тим, як адекватно донести цю специфіку до читача.

Усі доповіді супроводжувало жваве обговорення.

Дочка М. Є. Сиваченка *Галина Сиваченко* подякувала за вшанування пам'яті її батька і наголосила на важливості збереження традиції таких періодичних зібрань текстологів і джерелознавців.

Отримано 5 грудня 2017 р.

Г. Б.
м. Київ

ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ СЕМІНАР ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ ШУБРАВСЬКОГО

13 грудня 2017 р. у відділі шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України відбувся шевченкознавчий семінар пам'яті відомого літературознавця Василя Шубравського (до 25-х роковин смерті). Семінар відкрив заступник директора М. Сулима, наголосивши на важливості семінарів, що їх проводить Інститут. Адже на подібних заходах учені актуалізують дослідження минулих років, устанавлюють спадкоємність у науці, підводять певні підсумки, здійснюючи верифікацію знань.

На семінарі було виголошено п'ять наукових доповідей. В. Мовчанюк розглянув проблему народності і новаторства Шевченка в історико-літературних працях В. Шубравського, зробивши акцент на історико-літературному матеріалі його доробку, який і досі не втратив свого значення. Доповідь Л. Мороз “Шевченкіана Василя Шубравського: між істиною та ідеологією” стосувалася праці вченого про драматургію Шевченка. Дослідниця спинилася на проблемі словесних штампів, зумовлених ідеологічними причинами, і прагненні вченого з'ясувати істину попри ідеологічні обмеження. Доповідь М. Бондаря “Василь Шубравський: всебічність дослідницьких зацікавлень” мала синтетичний характер, оскільки її автор узагальнив творчий доробок вченого, виокремивши не тільки біографію Шевченка, його драматургію, рецепцію в літературах народів СРСР, а й спинився на роботі інтерпретативного характеру про жанри Шевченка й дослідження про маловідомі українські п'єси першої половини ХІХ ст. А. Калинчук прочитала доповідь про шевченківську тему в науковому доробку М. Сумцова, наголосивши на роботі дослідника над вивченням спадщини Шевченка-поета і Шевченка-митця. Вона зарахувала шевченкознавство Сумцова до історико-культурної школи. Є. Лебідь зробила доповідь про метатекст “Журналу” Тараса Шевченка, виокремивши такі його різновиди, як коментування, зокрема автокоментар (самоаналіз, саморефлексія), спогади, риторичні запитання. Вона говорила про жанрову неоднорідність щоденника, означивши його другу частину – повернення із заслання – як травелог.

В. Мовчанюк, Л. Мороз поділилися також своїми спогадами про Василя Шубравського. Завершуючи семінар, О. Боронь наголосив, що подібні заходи нагадують шевченкознавцям про здобутки попередників.

Отримано 20 грудня 2017 р.

Роксана Харчук
м. Київ